

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.12.2018.AZie

z dnia 26 stycznia 2018 r.

Burmistrz Miasta Żary

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2017.1875 j.t.) stwierdzam nieważność zarządzenia Burmistrza Miasta Żary Nr WA.0050.319.2017 z dnia 19 grudnia 2017r. w sprawie ustalenia wzoru druku wniosku o przydział lokalu mieszkalnego, w części załącznika Nr 1 do zarządzenia *Wnioski o przydział lokalu mieszkalnego docelowego/socjalnego*: w pkt I. *Dane identyfikacyjne wnioskodawcy* w zakresie ppkt 6, 7, 10, 11 i 15 oraz w pkt V. *Oświadczenia wnioskodawcy* w zakresie oświadczeń: „Świadomy odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy (art. 233 Kodeksu karnego) oświadczam, że ja i nikt inny z osób zgłoszonych do wspólnego zamieszkiwania nie posiadamy tytułu prawnego do innego lokalu mieszkalnego lub nieruchomości. Podpis wnioskodawcy.” oraz „Oświadczam, że wszystkie podane przeze mnie informacje są zgodne z prawdą. Przyjmuję do wiadomości iż podanie nieprawdziwych danych spowoduje utratę nabytych w sprawie uprawnień oraz pociągnięcie do odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego. Podpis wnioskodawcy.”

Uzasadnienie

Burmistrza Miasta Żary w dniu 19 grudnia 2017r. wydał zarządzenie w sprawie ustalenia wzoru druku wniosku o przydział lokalu mieszkalnego.

Zarządzenie doręczone zostało organowi nadzoru w dniu 3 stycznia 2018r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że w kwestionowanej części zarządzenie istotnie narusza prawo, tj. art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz.U.2016.1610 j.t.) oraz art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz.U.2017.2204 j.t.).

Przedmiotowym zarządzeniem Burmistrz Miasta Żary ustalił wzór wniosku o przydział lokalu mieszkalnego. Podstawę prawną zarządzenia stanowi art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym zgodnie, z którym wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa oraz uchwała Nr XXVI/42/17 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 listopada 2017r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żary o statusie miejskim. W załączniku Nr 1 do zarządzenia w pkt I. Dane identyfikacyjne wnioskodawcy w podpunktach 6, 7, 10, 11 i 15 ustalono, że osoba składająca wniosek o przydział lokalu mieszkalnego powinna wskazać stan cywilny, datę zawarcia związku małżeńskiego, miejsce zameldowania na pobyt stały, datę zameldowania na pobyt stały w Żarach oraz miejsce zameldowania przed terminem umieszczenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej, rodzinnym domu dziecka lub rodzinie zastępczej (dotyczy wychowanków placówek opiekuńczych). Zapisy te naruszają obowiązujące w tym zakresie prawo. Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. Gmina, na zasadach i w wypadkach przewidzianych w ustawie, zapewnia lokale socjalne i lokale zamienne, a także zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach. Mieszkańcem gminy jest każda osoba fizyczna, która ma miejsce zamieszkania na terenie konkretnej gminy (art. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Natomiast pojęcie wspólnoty samorządowej zostało zdefiniowane w art. 16 ust. 1 Konstytucji RP i tworzy ją z mocy prawa ogół mieszkańców jednostek zasadniczego podziału terytorialnego, w tym przypadku gminy. Takie właśnie znaczenie należy nadać pojęciu wspólnoty samorządowej użytemu w art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie praw lokatorów, w myśl którego mieszkańcem gminy jest zatem każda osoba fizyczna mająca miejsce zamieszkania na terenie tej gminy. Jak wynika z tego przepisu, prawo do złożenia wniosku i ubiegania się o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego z gminnego zasobu ma każdy mieszkaniec gminy nie mający

zaspokojonych potrzeb mieszkaniowych, mający niskie dochody (por. wyroki WSA w Gorzowie Wlkp.: z dnia 14 listopada 2012 r., sygn. II SA/Go 791/12, z dnia 3 kwietnia 2014r. sygn.. akt II SA/Go 160/14). Pojęcie "mieszkańca gminy" nie jest równoznaczne z pojęciem "osoby mającej adres zameldowania w gminie". Zastosowanie w przedmiotowym zarządzeniu wyżej wskazanych wymogów w sposób nieuzasadniony ogranicza krąg osób uprawnionych do złożenia wniosku o przydział lokalu mieszkalnego.

Za istotnie naruszające prawo należy również uznać treść oświadczeń zamieszczonych w pkt V. *Oświadczenia wnioskodawcy* załącznika Nr 1 do zarządzenia, zobowiązujących wnioskodawcę do potwierdzenia prawdziwości zamieszczonych we wniosku danych pod sankcją odpowiedzialności karnej. Zgodnie z art. 233 § 1 Kodeksu karnego odpowiedzialność karną ponosi ten, kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Warunkiem odpowiedzialności jest ponadto, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie. Ustawodawca w art. 233 § 6 Kodeksu karnego rozciąga odpowiedzialność za składanie fałszywych zeznań również na składanie fałszywych oświadczeń przyjmując, że przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Ze wskazanych przepisów wyraźnie wynika, iż odpowiedzialności karnej może podlegać - po wypełnieniu przesłanek z art. 233 kk - wyłącznie osoba składająca zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, jak też osoba składająca oświadczenie, o ile przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Tymczasem żadna z wymienionych przesłanek nie zachodzi w przypadku złożenia wniosku o przydział lokalu mieszkalnego. Ponadto upoważnienie do uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia musi wynikać z ustawy, co wielokrotnie podkreślane było także w orzecznictwie (por. wyrok SN z dnia 18 maja 2009r., IV KK 459/08; wyrok WSA w Kielcach z dnia 25 października 2012r., I SA/Ke 506/12, wyrok WSA w Krakowie z dnia 21 sierpnia 2015r., I SA/Kr 1104/15).

W tym stanie rzeczy należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności zarządzenia organu gminy wstrzymuje jego wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

**Marta Wielguszevska -
Prokopiuk**